LISA

ISTE 2023-2024 perioodi koostöökohtumiste, teenusemudeli tegevuste - ja dokumentatsiooni ülevaatuse kokkuvõte

Tegevuse „Isikukeskse erihoolekande teenusmudeli rakendamine kohalikus omavalitsuses“ eesmärgiks on katsetada psüühilise erivajadusega inimeste abistamisel teenuskomponentidel põhinevat lähenemist ja testida korraldusskeemi, kus psüühilise erivajadusega inimeste teenuste korraldaja rollis on KOV.
Teenusmudeli katsetamise osapooled on:

- KOV - valla- või linnavalitsus, kes vastutab teenusmudeli korralduse ja koordineerimise eest oma piirkonnas, samuti psüühilise erivajadusega inimeste abivajaduse märkamise, hindamise ja inimese teenussüsteemiga seostamise eest;
- BTO - baastoetuse osutaja, kes osutab abivajajale järjepidevat personaalset juhtumikorralduslikku tuge. Baastoetuse osutaja vastutab inimesele tervikliku teenuse planeerimise ja tegevusplaani elluviimise eest.
- LTO- lisatoetuse osutaja, kelleks on erinevad teenuskomponentide osutajad, sh tänased erihoolekande- ja sotsiaalse rehabilitatsiooni teenuste osutajad jm sotsiaalteenuste osutajad, aga ka kogukonnateenuste osutajad.
- SKA- kes vastutab teenusmudeli piloteerimisel omavalitsustele vajaliku toe tagamise eest oma valdkondliku pädevuse piires, samuti teenusmudeli tegevuste finantseerimise eest. SKA loob piloteerimise üldise raamistiku tuginedes teenusmudeli põhimõtetele. Lisaks on SKA ülesanne teostada kontrolli koostöölepingu täitmise üle ja ühtlustada üle-eestiliselt KOVide praktikat teenusmudeli rakendamisel;
- Sidusvaldkondade partnerid ja kogukonnas tegutsevad organisatsioonid, kelle teenuste kasutamiseks on inimesel oma eluolukorrast tulenevalt õigus ja vajadus ning kellega teevad KOV, baas- ja lisatoetuse osutajad koostööd.

Sotsiaalkindlustusameti ISTE tiimi üheks tegevuseks teenusmudeli katsetamisel on teenusmudeli raames elluviidavate tegevuste ja koostöölepingust tulenevate kohustuste üle kontrolli teostamine. Perioodil 2023-2024 teostatud tegevused võib jaotada:

1. **KOV-BTO-LTO-SKA koostöökohtumiste** kaudu mudeli dokumentatsiooni ja mudeli sammude ülevaatamine ja tagasisidestamine (september 2023- juuni 2024).
2. **KOV koordineerimistasu kasutus** ja vastavus tingimustele (märts 2024).
3. **STAR sissekannete ja dokumentide vastavuse kontroll** (august-september 2024).
4. Jooksvalt kogu katsetamise perioodi vältel esitatud koondaruannete, arvete ja muu dokumentatsiooni nõuetele vastavuse kontroll. Nõustades ja juhendades teenusmudeli aluspõhimõtete, toimimise, osapoolte tegevuste ja vastutuse osas (2023-2024).

Sisukord

1. Koostöökohtumised ja nõustav tagasisidestamine 3
1.1. Eesmärk ja periood 3
1.2. Valim 4
1.3. Järeltegevused külastuste tulemusel 6
1.4. Dokumentide läbivaatamise alused ja teenusmudeli sammude järgimine 8
1.4.1. Tingimused ja põhimõtted 8
1.4.2. Abivajaduse märkamine ja seostamine teenussüsteemiga 8
Kommentaarid 11
1.4.3. Isiku seostamine baastoetuse osutajaga 12
Kommentaarid 15
1.4.4. Elukvaliteedi küsimustiku täitmine 15
Kommentaarid 15
1.4.5. Teenuse planeerimine 16
Kommentaarid 16
Kommentaarid 18
Kommentaarid 18
1.4.6. Plaani elluviimine 19
Kommentaarid 19
Kommentaarid 20
1.4.7. Dokumentide säilitamine ja edastamine 22
Kommentaarid 22
1.4.8. Teavitamise nõuded 22
Kommentaarid 22
2. KOV koordineerimistasu kasutus ja vastavus tingimustele 23
Kokkuvõte 23
3. STAR sissekannete ja dokumentide vastavuse kontroll 25
Kokkuvõte 25
Kommentaarid 26

1. Koostöökohtumised ja nõustav tagasisidestamine

Koostöökohtumiste kaudu vaadati üle projekti katsetamise dokumentatsioon ja erinevad praktikad mudeli sammude täitmiseks ning koostöökohtumisel toimus nõustav tagasisidestamine.

1.1. Eesmärk ja periood

Sotsiaalkindlustusamet katsetab 35 kohaliku omavalitsusega koostöös isikukeskse erihoolekande teenusmudel (edaspidi ISTE) rakendamist kohaliku omavalitsuse korraldusel 2023-2024 perioodil. Sotsiaalkindlustusamet (edaspidi SKA) on sõlminud omavalitsustega koostöölepingud „Isikukeskse erihoolekande teenusmudeli rakendamine kohalikus omavalitsuses 2023-2024“ katsetamiseks. Projekti tegevuse käigus viidi läbi kõigi omavalitsustega koostöökohtumised ja käesolev kokkuvõte annab ülevaate perioodil **september 2023 – juuni 2024** toimunud kohalike omavalitsuste, baastoetuse osutaja, lisatoetuse osutaja, Sotsiaalkindlustusameti esindajate (KOV-BTO-LTO-SKA) vahelistest koostöökohtumistest ja tulemustest.

Sotsiaalkindlustusameti projekti haldav ISTE tiimi poolt korraldatud koostöökohtumiste eesmärgiks oli mudeli sammude ning dokumentatsiooni läbivaatamine, vastavuse hindamine ja tutvumine piirkondliku eripära ning korralduslike praktikatega. Samuti oli eesmärgiks kohtumiste ajal ja kohtumiste järgselt anda nõustavat tagasisidet dokumentide sisule ning mudeli korraldusele ja koostööle (eelnevalt välja küsitud dokumentide põhjal). Analüütiku poolt koostatud ja väljavõetud andmetega anti külastustel kõigile omavalitsustele ülevaade nende KOViga seotud ISTE statistilistest andmetest erinevate perioodide ja ISTE üldiste keskmistega võrreldes.

Lisaväärtusena võib välja tuua, et mudelit praktiseerivate omavalitsuste ja teenuseosutajatega kohtumistel oli hea hoida fookuses mudeli peamisi aluspõhimõtteid ning väärtusi. Kohtumised andsid hea võimaluse kõigil osalejatel avatud õhkkonnas enda muresid ja rõõme jagada. Kohtumistel kogutud sisendit kasutatakse ISTE arendustegevusteks erihoolekandeteenust reformi rakendamisel (sisendite kogumine).

KOVde dokumentide läbivaatamine toimus alates september 2023 kuni juuni 2024. Kokku vaadati läbi 10 kuu jooksul kõiki 35 projektis osalevat KOVi dokumendid. Kokku toimusid kohapealsed kohtumised 33 KOVi osas intervalliga, kus ühes kuus külastati 2-6 KOVi. Külastusi ei toimunud ainult veebruaris 2024.

Kuu	**KOVide arv**
september 2023	4
oktoober 2023	6
november 2023	3
detsember 2023	4
jaanuar 2024	5
märts 2024	4
aprill 2024	3
mai 2024	4
juuni 2024	2
Kokku	35

Kohtumisteks liikus SKA ISTE tiim kootööpartnerite juurde ja toimusid kontaktkohtumised, välja arvatud 2 kohtumist, mis toimusid veebis ja 1 kohtumine nii veebis kui kohapealse variandina. Kontaktkohtumised toimusid peamisel KOVide ruumides (22 KOVi puhul), lisaks BTOde ja LTOde

ruumides. Kolmel juhul toimusid kohtumised ühiselt kahe KOViga, tulenevalt sellest, et KOVidel olid samad teenuseosutajad koostööpartneriteks.

Koostööpartneritega kohtumistel osalesid SKA poolt vastavat omavalitsust nõustav koordinaator-nõustaja ja projektijuht/arendusnõunik. KOVi poolt osalesid külastustel nii KOVide esindajad kui ka BTO ja LTO esindajad, kokku osales kohtumistel 159 erinevat spetsialist, keda nõustati. KOVi poolsete esindajatena lisaks juhtumikorraldajatele ja sotsiaaltöö spetsialistidele osales kohtumistel 58 erinevat KOVi spetsialisti (sotsiaaltöötajad, sotsiaalnõunikud, sotsiaalosakonna juhatajad, linnapead/vallavanemad, abilinnapead, finantsspetsialistid jne. Kohtumistele kaasasid KOVid enda kootööpartnereid nii BTO, kui ka LTO esindajaid. Teenuseid osutavaid erinevaid spetsialiste osales kohtumistel kokku 100 spetsialisti.

1.2. Valim

Koostöökohtumise eel küsiti omavalitsuse juhtumikorraldajalt välja valim isikupõhist dokumentatsiooni: isiku hindamisvahendi kokkuvõte, tegevusplaan või -plaanid, elukvaliteedi hinnang või –hinnangud ja vähemalt 3 kuu andmestikud. Ülevaate saamiseks sai kasutatud lisaks koondaruandeid ja analüütiku poolt koostatud KOV statistikat. Välja küsitud isikute valimi koostamisel püüti arvestada: erinev toetusvajadus, erinev diagnoosigrupp, erinevad baastoetuse osutajad, erinev teenuse maht, majutuses teenuskohtadel isikud.

Külastamiste eel seati eesmärgiks, et analüüsitakse ligi 12% teenuse saaja dokumente, sisendiks oli, et kokku 106 projektis osaleja andmeid, järgmise arvestuse alusel:
kuni 14 teenusekasutajat - 2 teenusekasutajat
15-34 teenusekasutaja - 3 teenusekasutajat
35-49 teenusekasutajat - 4 teenusekasutajat
50-59 teenusekasutajat - 5 teenusekasutajat
60 teenusekasutajat - 7 teenusekasutajat

2023-2024 ISTE perioodil läbiviidud külastuste raames vaatasid läbi ja kontrollisid koordinaator-nõustajad kokku 122 osaleja dokumentatsiooni. 2023 II poolaastas 54 teenuse saaja andmeid ja 2024 I pooles 68 osaleja andmeid.

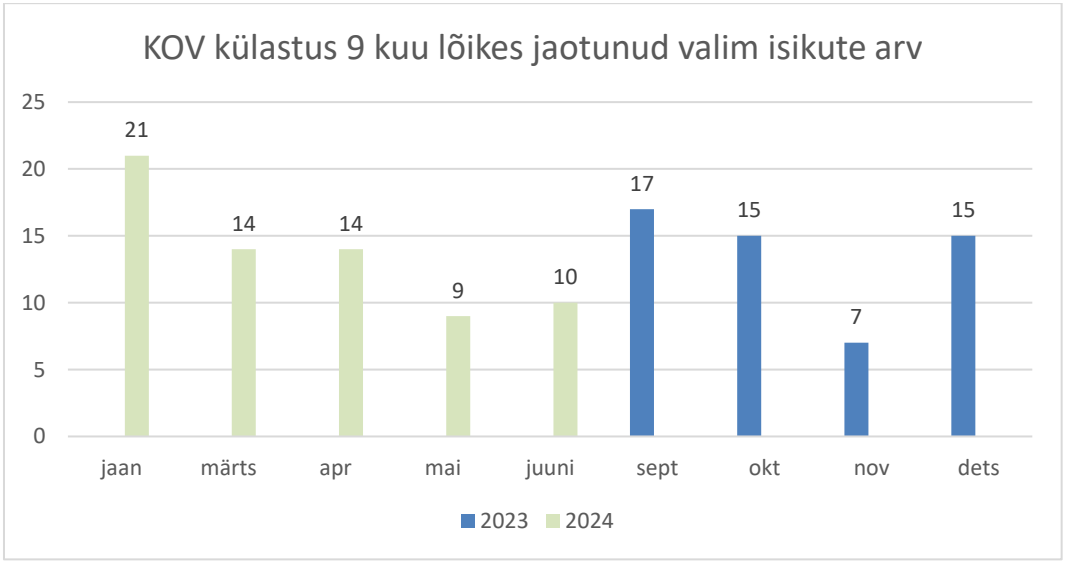

Külastuste periood 2023-2024 ja valimi jaotus

Külastuste tulemusel analüüsiti kokku maksimaalselt 818 välja jagatud teenuskohtade arvust 122 osaleja andmeid, mis teeb kokku 14% maksimaalselt välja jagatud kohtade arvust. Samas, kui arvestada tegelikult täidetud teenuskohtade arvu, siis vaadati läbi 16% osalejate andmetest. Kui KOVide

lõikes eraldi andmeid vaadata st välja jagatud teenuskohti, siis mõne omavalitsuse puhul ulatus valimi osakaal 40% kõige rohkem ja kõige väiksem osakaal jääb 7% juurde. Keskmiselt KOVide lõikes teenuskohtade järgi vaadati külastuste ja nõustamiste raames läbi 21% osalejate dokumentatsioonist.

Valim projektis osalejatest (perioodi vahehindamiste keskmine)

Periood 2023-2024	**Osalejate arv**	**Protsent**
Isikute arv lepingus	818	100%
Vahehindamine 31.10.2023	786	96%
Vahehindamine 30.04.2024	781	95%
Keskmine perioodi isikute arv	784	96%
Külastuste valim projektis osalejatest (keskmine)	**122**	**16%**

KOVide lõikes valimi osakaal välja jagatud teenuskohtade arvust

KOV	**Valim isikute arv**	**Leping kohtade arv**	**Valim % kohtade arvust**
Antsla vald	3	15	20,0%
Elva vald	2	13	15,4%
Haapsalu linn, Lääne-Nigula vald	3	24	12,5%
Harku vald	2	10	20,0%
Hiiumaa vald	2	5	40,0%
Jõelähtme vald	3	25	12,0%
Jõhvi vald	2	5	40,0%
Järva vald	5	15	33,3%
Kehtna vald	3	15	20,0%
Keila linn	2	5	40,0%
Kiili vald	2	5	40,0%
Kohila vald	6	25	24,0%
Kohtla-Järve linn	4	27	14,8%
Kose vald	3	15	20,0%
Lüganuse vald	2	8	25,0%
Narva linn	4	19	21,1%
Otepää vald	2	10	20,0%
Paide linn	3	12	25,0%
Põhja-Pärnumaa vald	2	12	16,7%
Põltsamaa vald	2	5	40,0%
Pärnu linn	6	55	10,9%
Raasiku vald	3	10	30,0%
Rakvere linn	3	15	20,0%
Rapla vald	7	60	11,7%
Rõuge vald	2	7	28,6%
Tallinna linn	10	130	7,7%
Tapa vald	2	7	28,6%
Tartu linn	5	46	10,9%
Tori vald	4	38	10,5%
Tõrva vald	4	25	16,0%
Türi vald	4	30	13,3%
Valga vald	6	60	10,0%
Viljandi linn	6	55	10,9%
Väike-Maarja vald	3	10	30,0%

Üldkokkuvõte	**122**	818	21,7%

ISTE projektis on üldiselt suurem osakaal psüühikahäire diagnoosiga teenus saajatest ja 122 läbivaadatud teenuse saajast oli psüühikahäire diagnoos 56% valimis osalenud isikutest ja 38% olid intellektihäirega diagnoosigrupist teenuse saajad.

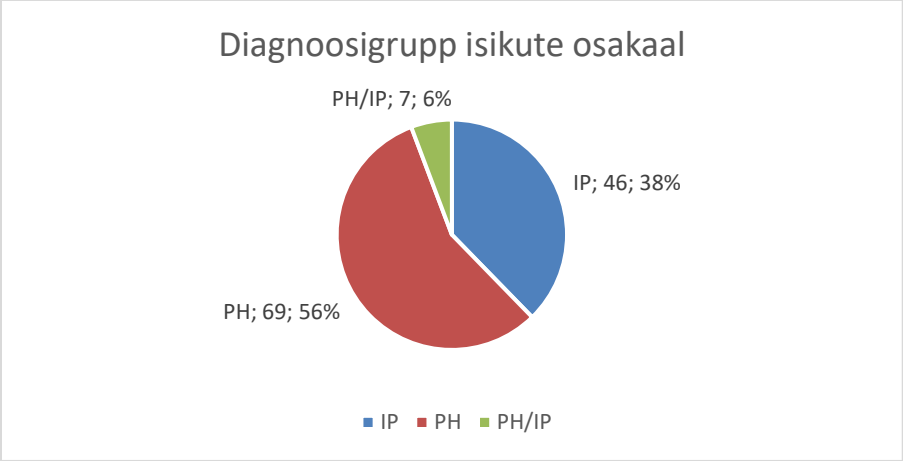

Valim diagnoosigrupi lõikes

Valimis osalenud isikutest oli määratud eestkostja ja seaduslik esindaja 20 isikule, kelle puhul oli 20 isiku osas eestkostjaks lähedane (füüsilisest isikust eestkostja) ja 3 juhul oli eestkostjaks määratud KOV.

1.3. Järeldused ja tegevused külastuste tulemusel

KOVide ja TOde esindajad andsid kohtumistel suuliselt tagasisidet enda kogemuse kohta. Järgnevas alapeatükis on välja toodud näited praktikast ja erinevate teemade lõikes arutelu all olnud teemad. Lisatud on ülevaade kokkuvõtlikult järeltegevustest, mis osutusid vajalikuks külastuste tulemusel ning mõtted, mis tekkisid vestluste käigus. Peamiselt sai kaardistatud lisaks KOVide ja TOde vahelist koostööd, kuidas parandada sotsiaalteenuste kvaliteeti, sidusust ja aruandlust. Analüüs põhineb 2023-2024. perioodi jooksul kogutud.

1.3.1. KOV ja TO koostöö

Andmetest ilmneb, et koostöö toimimine KOVi ja TOdel omavahel on varieeruv. Koostöö peamiselt toimib, kuid on piirkonniti erinev. Välja toodi, et mõningatel juhtudel koostöö ei toimi ootuspäraselt või on segane.

Tähelepanekuteks olid sellistel puhkudel ebaselged rollid omavahelises koostöös**,** ebapiisav kontakt omavahel või ka vähene infovahetus (sh suhtluse juhuslikkus)**.**

Samas valdavalt koostöö toimis ja leidus positiivseid näiteid regulaarsete kohtumiste ja tiheda infovahetuse kohta omavahel:

„*KOV ja TOd teevad omavahel regulaarseid kohtumisi.*"

„*Koostöö toimub, suhtlevad pidevalt TOdega.*"

Sellised märkused viitavad, et süsteemne ja läbimõeldud suhtlusvorm (nt kord kuus kokkusaamised) loob parema aluse koostööks.

1.3.2. KOVi teadlikkus teenuste sisust

Teine oluline tagasiside, mida kohtumisel küsiti oli KOVi teadlikkus sellest, **mida TOd konkreetsete inimestega teevad**. Kohtumiste tulemusel selgus vastustest, et KOVid on teadlikud, mida TO konkreetsete juhtumitega teeb.

„*KOV ja BTO teavad, mida inimesega tehakse, olemas ühine arusaam ja jälgitakse eesmärke.*"

„KOVil on väga hea ülevaade enda inimeste kohta. Teavad mida on inimesel vaja.“
„KOV on teadlik klientidest, saavad paljud ka KOVi teenuseid.“
„BTO tõi ka välja, et KOV teab kõige paremini neid inimesi, kes on projektis.“

Kitsaskohtadena tuli küll välja, et mõnel juhul **ei olnud TO poolt määratletud konkreetseid eesmärke** ja seetõttu ei saanud KOV hinnata, kas teenus oli tulemuslik.
"*KOV ei ole kursis, mida inimesega tehakse, kuna aruanded on ebapiisavad või segased, mida TO täidab.*"
„Plaanid üldised, seos osaliselt hindamisega, aga ei mõista mis on suund, areng, kuhu edasi.“

1.3.3. Lepingu rikkumised ja dokumentatsioon

Kuigi dokumentide läbivaatamine ja kohtumistel edastatud täpsustused kinnitas, et formaalseid rikkumisi ei ole, esines siiski mitmeid dokumentatsiooniga seotud muresid, mille osas KOVid ja TOd täpsustasid tegelikku olukorda**:**

- Elukvaliteedi hinnangute esitamine on viibinud.
- Ei selgunud dokumentide allkirjastamised, kuid enamik on võtnud allkirja siiski näiteks tegevusplaanile esimesel korral kohtudes.
- Viidati vajadusele täpsustada teenusekomponente ja õigete komponentide valimist vastavalt tegevusele/eesmärkidele.
- Esines küsitavusi, kas osaliselt peaksid mõned tegevused olema siiski kaetud KOV enda teenustega (koduteenus, tugiisikuteenus, sotsiaaltransport vms), olid piiripealsed tõlgendused.
- Mõnel juhul oli dokumenteerimisel ebaselge, kas inimene ise osales, kas kedagi veel kaasati vms.
- Mõõdetavusele pöörata edaspidi tähelepanu. Mis võimaldab ka mõju täpsemini hinnata (SMART).
- Rohkem kirjeldada spetsialisti tegevusi.

Tsitaate dokumentatsiooniga seotud tähelepanekutest:
„*Spetsialistid (KOVis), kes täidavad JK ja BTO rolli nende jaoks on tegemist täiendavate ülesannetega ja tööd on liiga palju.“*
„Ühel TOl on dokumentatsioonis muresid, aidatakse parandada."
„Ei mõista kõiki ISTE teenusmudeli aspekte veel, oleme uued.“
„Esitavad vahest ikka KOVile ka vale tegevuse vale komponendi all. Vahel tuleb ette ja on vaja saata tagasi, siis tõstame ümber.“

1.3.4.Positiivsed praktikad ja arengusuunad

Kohtumistel saadud tagasisides tõid esile sisulist arengut ja tugevaid näiteid sellest, kuidas projekt on muutnud mõtteviisi ja töökorraldust:
Peamised positiivsed arengud:

- **ISTE dokumentatsioon** on võetud ka teiste tegevuste osas TOde ja KOVide poolt mitmel pool kasutusele ning see on aidanud struktuuri ja eesmärgistamist selgemaks muuta.
- TOd kasutasid ISTE tööriistu mitte ainult formaalselt, vaid **põhisisuna teenuste planeerimisel**.
- KOVid hindasid, et tänu projektile nad **näevad tulemusi** ja saavad süvitsi tegeleda keerukate juhtumitega.

Näited vastustest:
„Dokumentidel on omavaheline seos (HV, tegevusplaan, vahehindamine, andmestik) ja tegevused on omavahel seotud, kuldne kolmik -VÄGA HEA!“
„*TO on võtnud ISTE vormid aluseks ja EHK teenuse kvaliteet tõusis.*"
„*KOV on väga täpselt kursis, mida inimesega tehakse, tänu ühistele tööriistadele.*"
„*ISTE võimaldab tegeleda nende noortega, kes jäid seni teenustest välja.*"
„*See on üks töölõik, kus näed tulemusi – lõpuks tunne, et midagi liigub paremuse poole.*"
„*Mõttesuuna muutus on positiivne ISTE külg.*"

„Meie EHK teenused on tänu ISTEle läinud isikukesksemaks. Kasutame nt elukvaliteedi küsimustikku *ka EHT teenusel. Meie kasutame IETs sama andmestikku mis ISTEs – hea ülevaade, mida inimesega tehakse.“*
„ISTEs saame inimesele abi ja toetust pakkuda isikukeskselt – mõnel perioodil vajab rohkem toetust, mõnel kuul vähem. ISTEs on paindlikkus.“
**Inimesele abi andmine ISTEs kiire vs riiklik süsteem – oota, suunamised.“*
„Keegi ei ole abita jäänud. KOV teeb inimesega tööd enne kui ISTEsse ja ka järeltegevused väljudes.“
„Töös on juhtum, mille puhul on rakse inimesega kontakti saada, kuna pere ei mõista seda, et isik vajab abi. Suur töö on tegelikult perega, mida tuleb teha ja seda saab ISTE kaudu teha.“
„BTO tagasiside: Nende asutuse sees on väga suur areng toimunud, ja vahe on väga suur. Ajas on areng olnud suur ja paremuse poole.“
„Ei ole palju bürokraatiat, kõik on ikkagi loogiline ja arusaadav.“
„KOV on leidnud üles peidus olnud inimesed. See on nii oluline olnud.“
„Tekkinud on hea koostööd piirkonnas erinevate osapoolte vahel, lisaks perearstiga, psühhiaatria kliinikuga jne.“

1.3.5. Järeltegevuse vajadus (40% juhtumitest)

Järeltegevuste kohta esitati konkreetseid samme **40**% **juhul** (14 juhul järeltegevused 35-st). Järeltegevustena kohtumiste järgselt keskenduti eelkõige koostöö parandamisele, koolitustele ja dokumentide korrastamisele.
Peamised järeltegevused:

- Planeeriti regulaarsed kohtumised KOVide ja TOde koostöö parandamiseks omavahel.
- Teenusekomponentide selgitamine ja arutelud SKA koordinaatori poolt (7 KOVile).
- Jõuti arutelus selleni, et vajavad täiendavaid koolitusi töötajate turvalisuse osas, tegevusplaanide täitmiseks, SMARt, psüühikahäirega inimestega tööks jne.
- Kahes KOVis võeti plaani artikli kirjutamine kohalikku lehte positiivse praktika näitel.
- Teavitusnõuete läbi vaatamine KOVi poolt TOde osas, täiendavalt.

Need tegevused viitavad sellele, et projekt ei olnud pelgalt analüüsiv, vaid käivitas muutusi praktikas**.**

Tüüpilised näited järeltegevustest:
„*KOV hakkab tegema TOdega regulaarseid kohtumisi.*"
„*Kohtumine KOViga, et arutada ebakõlasid teenuse osas.*"
„*Veebikohtumised teenuskomponentide aruteluks ja dokumentatsiooni täpsustamiseks.*"
„Teeme näiteks omavahel ISTEkate suvepäevasid või jõulukat.“
„TO ja KOV teevad positiivse edu loo kohta loo kohalikku lehte "Rohegrupp".“

1.4. Dokumentide läbivaatamise alused ja teenusmudeli sammude järgimine

1.4.1. Tingimused ja põhimõtted

Koostöölepingu järgi on täitja (KOV) kohustatud (p 5.2.1.) täitma lepingut nõuetekohaselt ja osutama teenust tähtaegselt, kvaliteetselt, kooskõlas lepingu, konkursi tingimuste ja esitatud taotlusega. Täitja tegevused on loetletud lepingu Lisa 2 „Teenusmudeli katsetamise kirjeldus“ punktis 3.1.
ISTE mudeli tingimuste kontrollimisel on tuginetud:

- koostöölepingule,
- konkursi tingimused ja kord dokumendile,
- teenusmudeli katsetamise kirjeldusele,
- kvaliteedijuhistele.

1.4.2. Abivajaduse märkamine ja seostamine teenussüsteemiga

Abivajava inimese kaasamiseks ja talle abi osutamiseks KOV (Teenusmudeli katsetamise kirjeldus ptk 3.1):

- täidab kaasatud abivajajate kohta tegevustega **liitumisel ja lõpetamisel ankeedi** ning võtab inimeselt või tema seaduslikult esindajalt nõusoleku isikuandmete töötlemiseks;
- kontrollib inimese **sihtrühma kuulumist** regulaarselt katsetamise vältel;
- viib läbi inimese abi- ja toetusvajaduse hindamise kasutades teenusmudeli hindamisvahendit. Kaasatud inimese **abi- ja toetusvajaduse hindamine** tuleb läbi viia esimesel võimalusel, kuid mitte hiljem kui **30 kalendripäeva** jooksul ankeedi täitmise kuupäevast alates;
- KOV osutab sihtgrupile isikukeskse teenusmudeli kohaselt abimeetmeid, eesmärgiga toetada inimese jõudmist tööturuteenustele, avatud tööturule või võimetekohasele muule hõivega seotud või samastatud tegevusele (nt kaitstud töö, vabatahtlik töö, õppimine vms);

Abi- ja toetusvajaduse hindamise toimumise vastavus

Hindamine toimunud õigeaegselt	**Valim isikud arv**
EI, hilinemisega	7
JAH, õigeaegselt	110
OSALISELT, viibinud põhjusega	5
Üldkokkuvõte	122

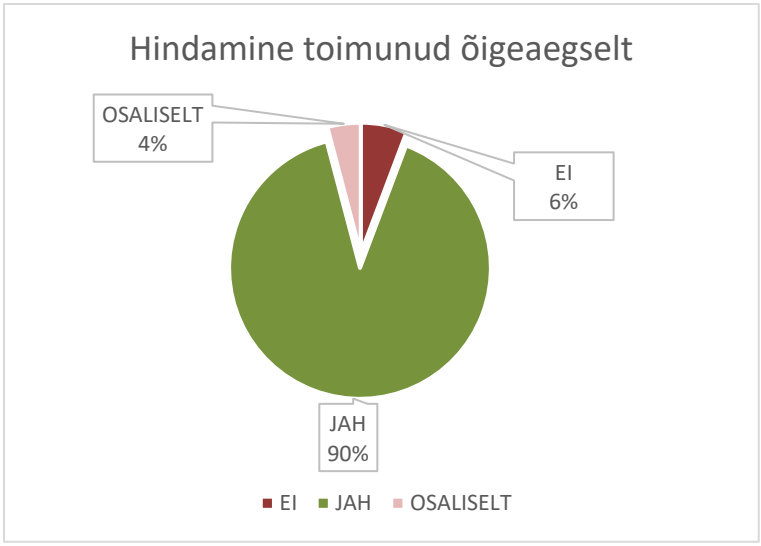

LISA

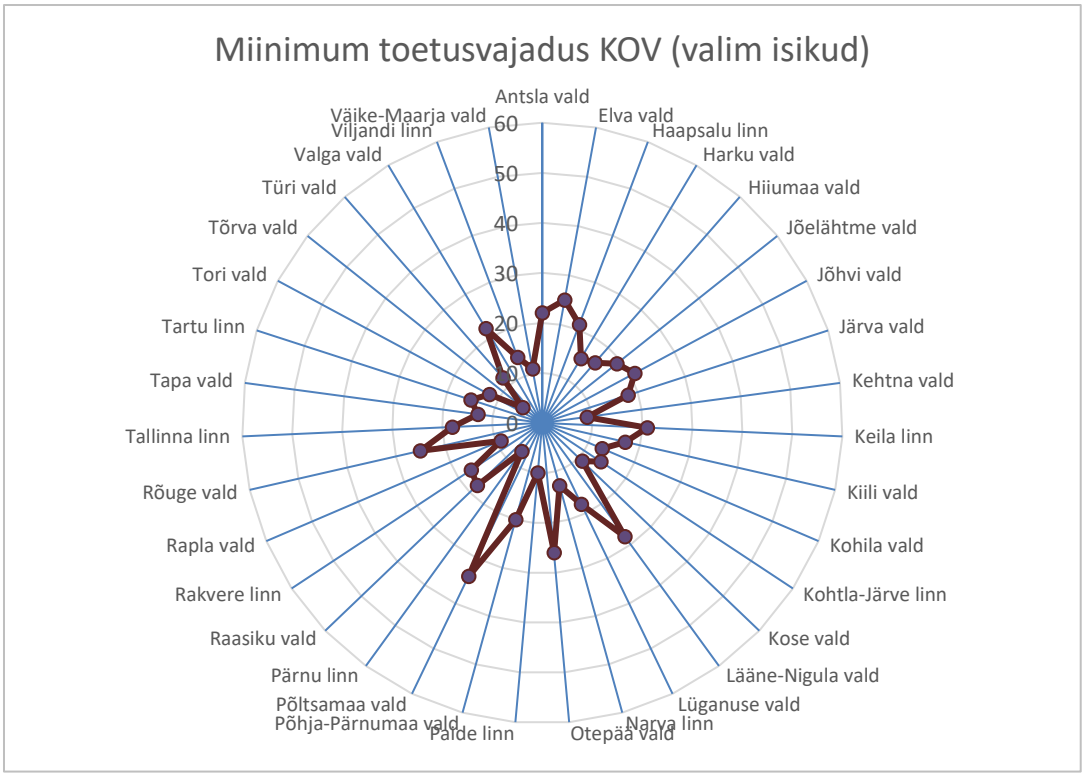

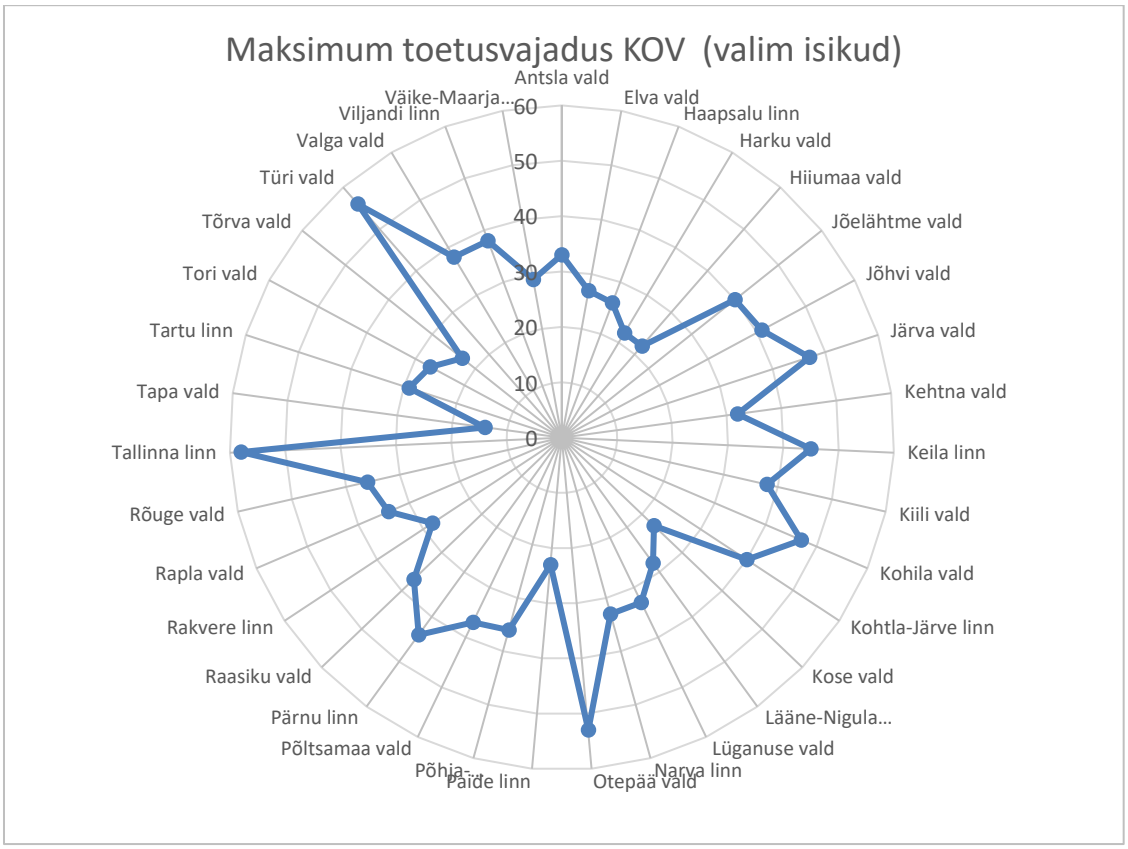

Hindamisel selgunud pere toetuskoormus

Pere toetuskoormus	**Valim isikud arv**
EI	54
JAH	68

Üldkokkuvõte	122

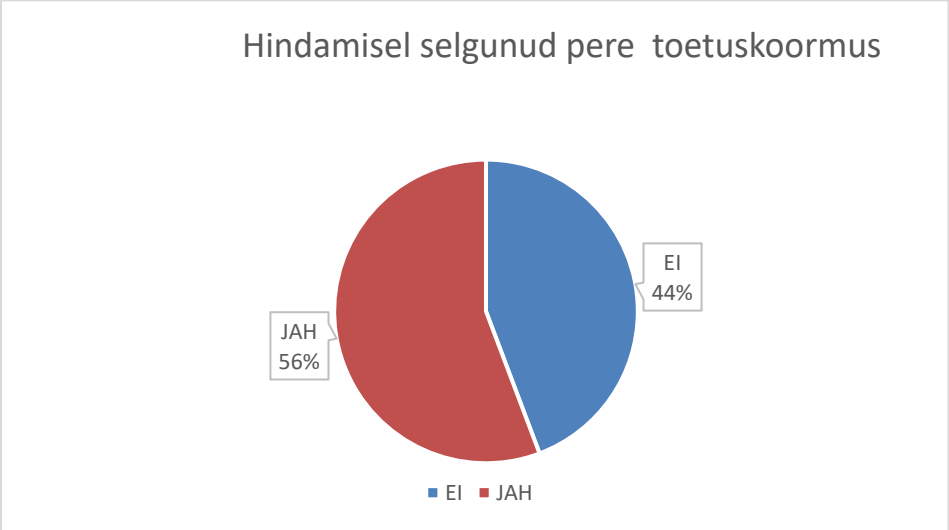

Hindamisvahendis märgitud läbiviimise koht

Kus hindamine toimus	**Valim isikud arv**
BTO juures	18
Hindamises ei ole märgitud	8
Kodus	28
KOV sotsiaalosakond	40
Mujal (ei täpsustata)	28
Üldkokkuvõte	122

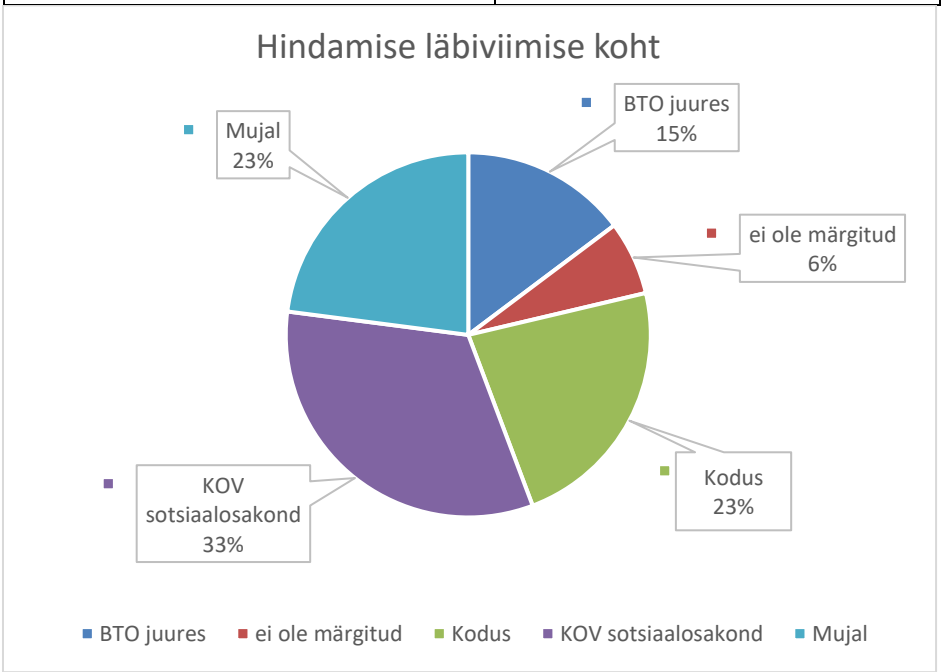

Kommentaarid

Suurel määral on hindamised väga põhjalikud, andes selge ülevaate isiku abi- ja toetusvajadusest. Kommentaarid hinnangute juures on informatiivsed, tuues välja isiku enda selgitused ja vaated. Oli

näha, et isik on olnud hindamisel aktiivselt kaasatud, tema vaated ja vajadused on selgelt esitatud. Selline praktika tagab, et hindamine kajastab just isiku olukorda ja vajadusi.
Hindamised on suurel määral läbi viidud õigeaegselt, isikule sobivas keskkonnas ja kokkuvõte teenuseosutajale annab selge ülevaate isiku abivajadusest, tuues välja olulised valdkonnad ja sobivad meetmed või fookused tegevusteks. Põhjalikud hinnangud sisaldasid ka pere toetuskoormust ja täna osutatavaid sidusvaldkonna teenuseid.

Kuid samas esines ka hindamisi, kus sissekanded olid napid ja ei selgunud abivajaduse põhjused ega isiku soovid. Tähelepanu peaks pöörama ka hindamise staatusele ja hindamise lõpetamise kuupäevale, esines hinnangud, kus staatus oli „alustatud“, „pooleli“ või hindamise kuupäev puudus. Üsna suurel määral nägime vajadust korduvate hindamiste järele, sest esines hinnanguid, mille info oli vananenud ja ei kajastanud enam isiku olukorda ega vajadusi. Samuti sai rõhutatud hindamise ja edasiste tegevuste kooskõla vajadust, tegevused peavad olema vajadustest lähtuvad, planeeritud ja regulaarselt hinnatud. Hindamisvahendis selgunud abivajaduse skoor on numbriline näit, mille põhjal saab hinnata isiku abivajaduse muutust ning seetõttu on oluline neid muutuseid ohjata ning muutuste korral olla kindlad, et kõigil osapooltel on ajakohane info.

1.4.3. Isiku seostamine baastoetuse osutajaga

Abivajava inimese kaasamiseks ja talle abi osutamiseks KOV (Teenusmudeli katsetamise kirjeldus ptk 3.1):

- määratleb hindamisinstrumendi abil inimese abivajaduse taseme eri eluvaldkondades. Valib abi- ja toetusvajaduse hindamise tulemusi arvestades isiku ja vajadusel tema lähedastega välja baastoetuse ja lisatoetuse osutajad. Seejärel **teeb otsuse** inimese abivajaduse olemasolu ja temale vajaliku abi osutamise kohta (sarnane haldusaktiga);
- **seostab inimese (BTO) baastoetuse osutajaga** ja tagab, et koostöös inimesega alustatakse teenuse planeerimist (st alustatakse baastoetuse teenuskomponentide osutamisega.

Valim dokumentides teenust osutanud baas- ja lisatoetuse osutajad arv

Teenuseosutaja	VALIM TO	KOV HINNAKIRJAD 2023-2024	Osakaal %
BTO	46	86	53,49%
LTO	60	184	32,61%

***Baastoetuse** osutaja valim isikute arv*

BAASTOETUSE OSUTAJA (BTO)	isikute arv
Aegamööda OÜ	2
AJK Kliinik OÜ	1
Akersoni OÜ	1
Arengulugu MTÜ	2
Estkeer OÜ	1
Famigo Nõustamine ja Koolitus MTÜ	2
Haapsalu Sotsiaalmaja	3
Harku Sotsiaalkeskus	2
Heaolu- ja Taastumise Kool MTÜ	1
Hiiumaa Sotsiaalkeskus	2
Iseseisev Elu MTÜ	1
Jaanilaia MTÜ	1
Jõelähtme Valla Päevakeskus	3
Jõhvi Haigla SA	3
Keila Sotsiaalkeskus	2

Kesk-Eesti Nõustamis-ja Rehabilitatsioonikeskus OÜ	2
Kohila Turvakeskus MTÜ	5
Kose Päevakeskus	3
Loodusmeel MTÜ	2
Lõuna-Eesti Erihooldusteenuste Keskus MTÜ	5
Masaan MTÜ	9
Me Hoolime Sinust MTÜ	1
Medimir OÜ	3
Meie MTÜ	4
Narva Linna Sotsiaalabiamet	4
Nurme Caring OÜ	1
Pesapuu MTÜ	2
Provida Kliinik OÜ	1
Päikeseringi Selts MTÜ	1
Pärnu Sotsiaalkeskus	2
Raasiku Vallavalitsus	3
Rakvere Sotsiaalkeskus	3
Sindi Sotsiaaltöökeskus	2
Sotsiaalne Kaasatus MTÜ	4
Tallinna Sotsiaal- ja Tervishoiuamet	10
Tarbatu Tervisepark OÜ	1
Terve Pere Pesa MTÜ	1
Tori Sotsiaalmaja	1
Tori Vallavalitsus	1
Tõrva Vallavalitsus	4
Türi Päevakeskus	2
Valga Aktiviseerimiskeskus	6
Vihtra Päevakeskus	1
Viljandi Linnavalitsus	6
Virumaa Tugiteenused MTÜ	4
Vändra Alevi Sotsiaalmaja	1
Üldkokkuvõte	122

Lisatoetuse *osutaja valim isikute arv*

LISATOETUSE OSUTAJA (LTO)	**isikute arv**
Aegamööda OÜ	2
AJK Kliinik OÜ	1
Akersoni OÜ	2
Arengulugu MTÜ	1
Arengulugu MTÜ	1
Astangu Kutserehabilitatsiooni Keskus	1
Estkeer OÜ	1
Famigo Nõustamine ja Koolitus MTÜ	2
Haapsalu Sotsiaalmaja	3
Harku Sotsiaalkeskus	2

LISA

Head Taastumise Teenused OÜ	1
Heaolu- ja Taastumise Kool MTÜ	3
Hiiumaa Sotsiaalkeskus	2
MEIE MTÜ	3
Inger Koolitus OÜ	1
Iseseisev Elu MTÜ	3
J&L Rehabilitatsiooniteenused OÜ	2
Jaanilaia MTÜ	1
Juks Tugikeskus	1
Jõelähtme Valla Päevakeskus	3
Jõhvi Haigla SA	3
Keila Sotsiaalkeskus	2
Kesk-Eesti Nõustamis-ja Rehabilitatsioonikeskus OÜ	2
Kohila Turvakeskus MTÜ	5
Kose Päevakeskus	3
La Noor MTÜ	1
Loodusmeel MTÜ	2
Lõuna-Eesti Erihooldusteenuste Keskus MTÜ	5
Masaan MTÜ	10
Me Hoolime Sinust MTÜ	1
Medimr OÜ	3
Meie MTÜ	1
Narva Sotsiaaltöökeskus	4
Nurme Caring OÜ	1
Papaver OÜ	1
Perede ja laste nõuandekeskus MTÜ	1
Pesapuu MTÜ	2
PooljalooP OÜ	2
ProVida Kliinik OÜ	1
Päikeseringi Selts MTÜ	2
Pärnu Sotsiaalkeskus	2
Raasiku Vallavalitsus	3
Rakvere Sotsiaalkeskus	3
Sindi Sotsiaaltöökeskus	2
Singel Kodu MTÜ	2
Sotsiaalne Kaasatus MTÜ	4
Tallinna Vaimse Tervise Keskus	2
Tarbatu Tervisepark OÜ	5
Terve Pere Pesa MTÜ	1
Tori Sotsiaalmaja	1
Tori Vallavalitsus	1
Tugi-ja Koolituskeskus Usaldus MTÜ	2
Tõrva Vallavalitsus	4
Türi Päevakeskus	2
Valga Abikeskus MTÜ	2

Vihtra Päevakeskus	1
Viljandi Linnavalitsus	2
Viljandi Linnavalitsus	4
Virumaa Tugiteenused MTÜ	4
Vändra Alevi Sotsiaalmaja	1
Üldkokkuvõte	136

Kommentaarid
Kontrolliks välja küsitud dokumentide alusel osutab isikutele teenust
BTO- **81,1%,**
BTO+LTO- **16,4%** ja
BTO+LTO+LTO- **2,5%**

Külastustel ja ka esitatud tagasisides soovitasime lähtuda inimese abivajadusest ja BTO poolt koordineerida teenuse saamist, tagades seda, et isik ei jää ühe teenuseosutaja „ökosüsteemi„ kinni. Oluline, mida toetab mudeli paindlikkus, on tagada, et inimene saab talle vajalikku toetust, mitte seda mida teenuseosutajal on lihtsam pakkuda.

1.4.4. Elukvaliteedi küsimustiku täitmine

Teenuse planeerimise algetapis toimub inimese poolt hinnangu andmine oma elukvaliteedi erinevatele aspektidele kasutades elukvaliteedi hindamise küsimustikku.

Abivajava inimese kaasamiseks ja talle abi osutamiseks KOV (Teenusmudeli katsetamise kirjeldus ptk 3.1):

- KOV tagab teenusmudeli tegevuste mõju hindamiseks abivajava inimese poolt elukvaliteedi hinnangu täitmise koheselt, kui inimene on baastoetuse osutaja juurde suunatud. Elukvaliteedi hinnang täidetakse kaasatud inimese poolt teenuskomponentide kasutamisega **alustamisel** ning edaspidi regulaarselt pärast **aasta möödumist** eelmisest hinnangust ja/või teenusmudeli **tegevuste lõpetamisel**. KOV kogub ja koondab jooksvalt inimese poolt täidetud elukvaliteedi hinnangu andmed tabelisse „Elukvaliteedi hinnangute koondandmed“ (vorm 3.7.) ning edastab need SKA-le möödunud kvartalile järgneva kuu 7. kuupäevaks;

Projektis osalemise jooksul täidetud küsimustik

Elukvaliteet täidetud õigeaegselt	**valim isikute arv**
EI	11
JAH	97
OSALISELT	14
Üldkokkuvõte	122

Kommentaarid
Suures mahus on elukvaliteedid täidetud õigeaegselt ja korrektselt ning isiku poolt hinnatud tulemused on KOV poolt koondatud ka koondaruandesse. Täitmata on jäänud elukvaliteedi küsimustik 9% juhtudel ning peamiselt selle tõttu, et isik on projektist lahkunud või isikuga on kontakt katkenud. Osaliselt täidetud elukvaliteedi küsimustik on 11% juhtudel, peamiseks mittevastavuse põhjuseks on pikema aja möödumine kui aasta. Dokumentide läbivaatamisel on arvestatud korrektseks 1 kuu lõikes kõikumist aastase perioodi möödumisest. Oluline on küsimustik läbi viia isikule sobival ajal, mitte niivõrd jälgida täpset aasta möödumist eelmisest hinnangust. Kohtumistel on soovitatud pöörata isiku hinnangutele suuremat tähelepanu ja arvestada seda isiku tegevusplaani koostamisel või täiendamisel. Samuti toetab isiku madalamate hinnangutega tegelemine hoida motivatsiooni ja tagada parem koostöö.

1.4.5. Teenuse planeerimine

Abivajava inimese kaasamiseks ja talle abi osutamiseks KOV (Teenusmudeli katsetamise kirjeldus ptk 3.1):

- **Seostab inimese (BTO) baastoetuse osutajaga** ja tagab, et koostöös inimesega alustatakse teenuse planeerimist (st alustatakse baastoetuse teenuskomponentide osutamisega), mille tulemusel valmib hiljemalt **30 kalendripäeva** jooksul inimesele personaalne **tegevusplaan**. KOV tagab, et baastoetuse osutaja viib regulaarselt läbi kaasatud abivajajate hindamise ja tegevusplaani korrigeerimise ning muudatused teenuskomponentide osutamises vastavalt inimese muutunud abivajadusele ning edastab sellekohase info KOV juhtumikorraldajale.

Tegevusplaani vormistuse korrektsus

Tegevusplaan allkirjastatud, vorm vastav	**valim isikute arv**
EI	44
JAH	61
OSALISELT	17
Üldkokkuvõte	122

Koostamise õigeaegsus

Tegevusplaan koostatud õigeaegselt	**valim isikute arv**
EI	9
JAH	92
OSALISELT	21
Üldkokkuvõte	122

Selgub isiku või pere kaasamine

Kas isiku/pere kaasamine tegevusplaani koostamisel selgub	**valim isikute arv**
EI	25
JAH	97
Üldkokkuvõte	122

Pere toetus planeeritud

Kas selgub perele planeeritud toetus	**valim isikute arv**
EI	43
ei ole vajadust	30
JAH	48
toetusplaan	1
Üldkokkuvõte	122

Kommentaarid

Tegevusplaani vormistus osaliselt vastav peamiselt seetõttu, et tegevusplaan ei olnud allkirjastatud. Kohtumistel saime tagasisidet, et meie päringule vastuseks saadeti digikonteinerist vaid Exceli fail ja seetõttu ei olnud võimalik allkirjastamist kontrollida. Soovitus alati dokumentide pärimisel edastada allkirjastamist vajavaid dokumente koos allkirjadega. Tegevusplaani peab lisaks koostajale allkirjastama ka projektis osaleja. Soovitatud on tegevusplaani tutvustada ja isikult allkiri võtta kindlasti esmase plaani korral. Iga täienduse või muudatuse korral võib selgitada isikule muutmise vajadust ning allkirjastamine ei ole mitmete osapoolte poolt alati mõistlik. Tegevusplaani allkirjastamise nõue osaleja poolt on ka erihoolekande teenusel, seetõttu on igati mõistlik sama praktikat kasutada. Põhjendus, et isik ei mõista

plaani ei saa olla piisav, sellisel juhul on vajalik isikule plaani selgitada ja eesmärke ning tegevusi lahti seletada.

Tegevusplaani koostamisega hilinemise osas oli näha üksikutel juhtudel selgitust, miks hilinemine viibis. Kui põhjused oli välja toodud, siis peamiselt osalejast tingitud asjaoludel. Osadel juhtudel puudus hilinemise selgitus ja koostöökohtumisel soovitatud edaspidi hilinemise põhjused tegevusplaanis kajastada, et hiljem oleks olemas põhjendus mis asjaoludel plaani koostamine hilines.

Väga suures mahus esines pikaajaliste projektis osalejate puhul seda, et kontrolliks saadeti isiku viimane tegevusplaan. Iga uue perioodi alguses olid osad baastoetuse osutajad koostanud uue tegevusplaani kehtiva perioodi vormi põhjale. Kohtumistel edastatud soovitus käsitleda alati isiku tegevusplaane koos ühise dokumendina. Tegevusplaani vorm 3.4 on näidis, see lubab kujundada dokumendist endale sobiv ja asjakohane dokument, mis annaks võimaluse isiku eesmärkide saavutamist ja tegevuste mõju paremini hinnata. Kui isikul on 3-4 tegevusplaani siis on oluline neid käsitleda ühise tervikuna.
Baastoetuse osutaja ja KOV juhtumikorraldaja omavaheline suhtlus on väga oluline, et tagada asjakohane abi projektis osalejale. Tegevusplaanides välja toodud toetusvajaduse astmed ja skoor kokku erines osadel juhtudel KOV poolt koostatud abivajaduse hindamisest. Abivajaduse muutuse korral on oluline see informatsioon kõigi osapoolte vahel kooskõlastada ja teha selle kohta muudatused koondaruande toetusvajaduse lehel ja fikseerida tegevusplaanis. Samuti on oluline hinnata korra aastas korduva hindamise vajadust (KOV hindamine vormil 3.3), kui inimese toetusvajadus on suurel määral muutunud. Väikese, ühes või kahes toetusvajaduse valdkonnas toimunud muutuse korral saab selle kooskõlastada tegevusplaani vahehindamise käigus. Kuid suurte muutuste puhul on vaja korduvat hindamist. Soovitatud lisada tegevusplaani märge selle kohta, et toetusvajadus on üle vaadatud ja vastab olukorrale ning isik ei vaja korduvat hindamist. Sellega on tagatud mudeli nõue, mis seab selle, et aastas korra seda hinnatakse. Kui seda ei fikseerita, ei ole võimalik selle toimumist kinnitada.

Tegevusplaani koostamisel oli peamisteks raskusteks SMART eesmärkide püstitamine ning osutatavad tegevused olid tihti välja toodud osalejate vaates. Kuid plaani tegevused on seotud konkreetse komponendiga ja on vajalik välja tuua tegevused, selle konkreetse osutava spetsialisti poolt. Seotud sellega, et seda komponenti osutades on võimalik saavutada püstitatud eesmärke. Osadel juhtudel olid eesmärgid ja tegevused üldised ning läbi erinevate aastate sarnased, ei olnud võimalik näha isiku arengu või saavutatud eesmärke. Osades plaanides oli lisatud lisaveerg osaleja tegevustega ning spetsialisti tegevustega, mis muudab plaani isikule arusaadavamaks ja toetab seda, et isik on plaani koostamisel kaasatud. Siiski vaatamata väikestele täpsustamist vajavatele aspektidele oli tegevusplaanide sisu paranenud võrreldes eelmise perioodi dokumentide ülevaatusega. Isiku eesmärgid olid personaalsemad ja planeeritud oli kõik osalejale vajalikud komponendid. Oli näha, et osutatud komponendid olid tegevusplaani planeeritud ning planeerimata komponentide osutamine oli minimaalne. Hästi koostatud plaanides oli välja toodud valdkonnad, mille puhul ei saa hetkel eesmärke seada, kuna enne peab saavutama mingis teises valdkonnas teatava taseme. Häid tegevusplaanide praktikaid oli rohkem ja oli näha, et pere komponente oli suuremas mahus planeeritud. Samuti oli märgata suuremat sidusvaldkonna teenuste välja toomist, mis toetab dubleerivate teenuste vältimist.

Planeeritud komponentide hulk

Keskmine planeeritud komponentide arv	**Maksimum planeeritud komponentide arv**	**Miinimum planeeritud komponentide arv**
9	20	1

Valimi hulgas planeeritud komponentide sagedus

Planeeritud komponendid	**valimis kokku**
Sotsiaal. suhted	105

Igapäevaelu toetamine	105
Vaba aja ja huvitegevuse toet.	86
Taastumise ja haigusega toimetuleku toet.	78
Füüsilise tervise alane nõust.	74
Psühholoogiline nõust. ja psühhoter	69
Füüsilise aktiivsuse toet.	66
Vaimse ja motoorse võim. arendamine ja säilitamine	59
Teraapiad füüsilise tervise toet.	50
Töötamise toet.	48
Psühholoogiline nõustamine ja psühhoter. perele	40
Kogemusnõust.	40
Personaalne toetamine erak.eluolukordades	37
Liikumise toet. väljaspool eluruume	37
Riski- ja probleemse käit. juhtimine	36
Pere nõustamine ja koolit	32
Õppimise toet.	26
Toetus elukoha vahet.	26
Töö- või rakendustegevuse toet.	24
Rakenduse leidmine kogukonnas	16
Kogemusnõust perele	13
Ettevalmistus iseseisvumiseks	13
Liikumise toet. eluruumides	7
Intervallhoid	5

Kommentaarid

Soovitusena sai koostöökohtumisel edastatud komplekse teenuse olulisuse. Baastoetuse osutaja roll on kaardistada isikule olulised komponendid ja leida võimalused nende osutamiseks, vajadusel koordineerida erinevate teenuseosutajate koostööd. Rohkem võiks märgata ja kombineerida erinevate teenusosutajate võimalusi, tagada sellega vajaduspõhine abi ning toetus.

Vahehinnangud toimunud regulaarselt	**valim isikute arv**
EI	37
JAH	62
OSALISELT	23
Üldkokkuvõte	122

Kommentaarid

Vahehinnangute regulaarsuse jälgimine oli tegevusplaanide puhul nõrk. Ei olnud selgus, mis on kokkulepitud regulaarsus, osadel KOV-BTO on see omavahelise lepinguga seatud, osadel mitte. Kuid isegi juhul kui see oli seatud ja toimunud oli vahehinnang liiga üldine ja sellest ei selgunud vahepealse tegevuse mõju isiku arengule ega ka eesmärkide saavutamisele. Osades KOVides on see ülevaatus hästi koordineeritud ja ohjatud ning olemas ülevaade tegevustest ning mõjust. Soovitatud kohtumistel vahehinnangute sisule ja vormistusele rohkem tähelepanu pöörata, häid praktikaid eeskujuks tuues.

1.4.6. Plaani elluviimine

Abivajava inimese kaasamiseks ja talle abi osutamiseks KOV (Teenusmudeli katsetamise kirjeldus ptk 3.1):

- KOV ja teenuseosutajad **lähtuvad** isikukeskse erihoolekande teenusmudeli rakendamisel **teenuskomponentide ja teenusmudeli kirjeldusest**;
- KOV tagab, et baastoetuse osutaja **koordineeriks** inimese eluolukorrale vastavalt **võrgustikutööd** erinevate sidusvaldkondade ja teenuskomponentide osutajate vahel, sh KOV juhtumikorraldajaga.
- KOV teeb igakülgset **koostööd sidusvaldkondade** partnerite ja kogukonnas tegutsevate organisatsioonidega, kelle teenuste kasutamiseks on inimesel oma eluolukorrast tulenevalt õigus ja vajadus ning kellega teevad KOV, baas- ja lisatoetuse osutajad koostööd.
- Katsetamise käigus KOV jälgib ja tagab baas- ja lisatoetuse osutajate **teenuse kvaliteedi vastavuse** sotsiaalteenuste kvaliteedipõhimõtetele ning teenusmudeli tegevuste osutamise vastavalt konkursi tingimustele kogu katsetamises osalemise perioodil.
- KOV tagab, et teenuskomponentide osutamine kaasatud abivajajatele on **dokumentaalselt tõendatud** ja vajadusel SKA-le esitatav. Selleks täidetakse iga abivajaja kohta „Teenuse osutamise andmestik, mis kajastab inimesele teenuskomponentide osutamise tegevusi ja see info on teenuseosutaja esindaja poolt allkirjastatud.

Välja küsitud andmestike periood ja hulk

Andmestik välja küsitud perioodis	Valim isikute arv
2023.04-2023.05	4
2023.04-2023.06	8
2023.05-2023.07	7
2023.05-2023.08	1
2023.06-2023.08	12
2023.06-2023.09	9
2023.07-2023.09	12
2023.08-2023.10	6
2023.09-2023.11	16
2023.10-2023.12	14
2023.10-2024.01	7
2023.11-2024.01	9
2023.12-2024.02	3
2024.01-2024.03	4
2024.01-2024.04	6
2024.02-2024.04	4
Üldkokkuvõte	122

Andmestiku vormistuse korrektsus

Andmestiku vormistus korrektne	valim isikute arv
EI	10
JAH	92
OSALISELT	19
Üldkokkuvõte	121

Kommentaarid

Andmestiku vormistus ei olnud korrektne vale perioodi vormi kasutuse tõttu. Koostöökohtumisel rõhutatud KOVile nende kohustust koordineerida ja kontrollida vormide õigsust. 2022 ja 2023-2024

perioodide vahe ei olnud ainult projekti nimetuses muutus, vaid oli näiteks muutunud ka vormidel kasutatav logo.
Osaline vormistus põhjus oli peamiselt seetõttu, et meile esitatud andmestikul puudus allkiri. Koostöökohtumistel selgus, et andmestikud on allkirjastatud, kuid meile edastati digiümbrikust vaid Excel fail. Sama tagasiside nagu ka tegevusplaanide osas, et kõik dokumendid, mis vajavad allkirjastamist on oluline edastada kontrolliks koos allkirjadega.
Olulisel määral on siiski andmestike vormistus korrektne, koos allkirjadega ja õigel vormil.

Sissekanne vastab komponendi kirjeldusele

Kas sissekanne vastab komponendi kirjeldusele	valim isikute arv
JAH	68
OSALISELT	54
Üldkokkuvõte	122

Elluviidavad tegevused on planeeritud

Kõik osutatud tegevused on planeeritud	valim isikute arv
EI	8
JAH	85
OSALISELT	29
Üldkokkuvõte	122

Kommentaarid

Komponentide sisu osas oli vaja täpsustada baastoetuse komponentide vastavust, kuid esines ka teiste lisateenuste sisu ebaselget tõlgendamises. Kõik osutatud tegevused olid isikule vajalikud ja asjakohased, kuid tegevuse kirjeldus vastas enda tegevuse eesmärgi poolest teisele komponendile. Koostöökohtumistel selgitatud komponentide erinevusi ja pakutud KOVidele ja TO-le veebis arutelusid, et mõista paremini komponendi sisutegevusi. Tulenevalt sellest, et tegemist on katsetamisega, siis ongi oluline mõista, kuidas tegelikkuses komponentide rakendamine toimib.
Samuti oli 30% juhtudel vähesel määral planeerimata komponentide osutamist. Peamiseks põhjuseks ei olnud mitte teadmatus, vaid see tulenes tegevusplaani täiendamisest jooksvalt. Baastoetuse komponendid on just sellel eesmärgil, et toetada tegevusplaani ohjet ja juhtumikorraldust. Oluline on samaaegselt muudatustega see vajadus fikseerida tegevusplaanis. Planeerimata komponentide osutamine on võrreldes eelmise läbivaatusega siiski paranenud ja planeerimata komponentide osutamine oli pigem väikeses osakaalus või toimuski vaid ühel korral.
Andmestike sissekanne suures plaanis oli paranenud, sisukirjeldused personaalsed ning sai hea ülevaate, mis tegevust osutati ja milline oli inimese motivatsioon koostööks. Samuti sai läbi kuude aimu tegevuste dünaamikast ja oli näha tegevuse mõju ja takistavaid ning soodustavaid asjaolusid. Andmestike põhjalikud sisukirjeldused annavad võimaluse KOV juhtumikorraldajale jälgida teenuse vajalikkust ning asjakohasust ning raha otstarbekat kasutamist. Samuti oli häid praktikaid kui sissekanded sisaldasid asukohta või viisi kuidas nõustamine läbi viidi.

Kogu mahust vaid üksikutel juhtudel oli ebakõlasid andmestiku ja esitatud aruande vahel. Märgatud mittevastavused said korrigeeritud, osadel juhtudel oli jäänud esitamata andmestik ja selle esitamisel oli aruanne ja andmestik vastavuses. Ühel juhul oli andmestikus mitte toimunud kohtumise eest märgitud nõustamise maht ning selle isiku osas sai tehtud tagasiarvestus järgmise kuu aruandega.

Valimi teenuse osutamine kulu ja maht

Valim keskmine teenuse kulu kuus (eur)	Valim keskmine maht kuus (h)
474	14

LISA

Teenuskomponent	Maht summa	Osakaal
Teenuse planeerimine	793,75	5,6%
Tegevusplaani elluviimise tagamine	780,85	5,5%
Välise spetsialisti konsultatsioon teenuse planeerimiseks	8,5	0,1%
Igapäevaelu toetamine	3086,85	21,7%
Vaba aja ja huvitegevuse toetamine	2300,75	16,2%
Sotsiaalsed suhted	1305,5	9,2%
Töö- või rakendustegevuse toetamine	1016	7,1%
Vaimse ja motoorse võimekuse arendamine ja säilitamine	832,5	5,8%
Psühholoogiline nõustamine ja psühhoteraapia	664,8	4,7%
Füüsilise aktiivsuse toetamine	483,75	3,4%
Taastumise ja haigusega toimetuleku toetamine	480	3,4%
Füüsilise tervise alane nõustamine	390	2,7%
Teraapiad füüsilise tervise toetamiseks	368,5	2,6%
Liikumise toetamine väljaspool eluruume	326,75	2,3%
Töötamise toetamine	313	2,2%
Kogemusnõustamine	170	1,2%
Intervallhoid	155	1,1%
Pere nõustamine ja koolitus	133,5	0,9%
Psühholoogiline nõustamine ja psühhoteraapia perele	131,75	0,9%
Rakenduse leidmine kogukonnas	124,5	0,9%
Õppimise toetamine	106,75	0,7%
Riski- ja probleemse käitumise juhtimine	74,25	0,5%
Toetus elukoha vahetusel	61,25	0,4%
Personaalne toetamine	59,5	0,4%
Ettevalmistus iseseisvumiseks	58,25	0,4%
Liikumise toetamine eluruumides	11	0,1%
Kogemusnõustamine perele	4,5	0,0%
kokku maht	**14241,75**	**100,0%**
kokku baastoetus	**1583,1**	**11,1%**
kokku lisatoetus	**12658,65**	**88,9%**

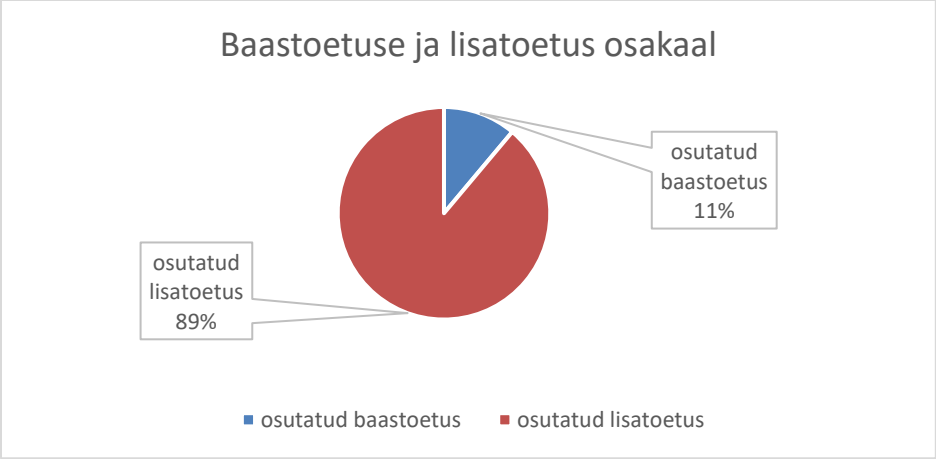

1.4.7. Dokumentide säilitamine ja edastamine

Isikupõhised dokumendid on korrektsed, edastatud õigeaegselt	**valim isikute arv**
EI	12
JAH	96
OSALISELT	14
Üldkokkuvõte	122

Kommentaarid
Edastatud dokumendid suurel määral korrektselt. Mittevastavaks ja osaliseks on loetud neid edastamisi, kus ei ole edastatud allkirjastatud dokumente või ei edastatud kõiki päritud dokumente. Mõnel juhul vastati päringule hilinemisega. Kohtumistel saadi selgitused ja kinnitused tekkinud küsitavuste osas.

1.4.8. Teavitamise nõuded

KOV ja tema partnerid täidavad struktuuritoetuse andmisest avalikkuse teavitamise, toetusest rahastatud objektide tähistamise ning Euroopa Liidu osalusele viitamise nõudeid ja korda vastavalt kehtivatele õigusaktidele, sh Vabariigi Valitsuse 12.05.2022 määrust nr 54 „Perioodi 2021-2027 ühtekuuluvus- ja siseturvalisuspoliitika fondide vahendite andmisest avalikkuse teavitamine“.
Koostöölepingus punkt: 5.2.7. järgima teenuse osutamisel teavitusreegleid vastavalt Vabariigi Valitsuse 12.05.2022 määrusele nr 54 „Perioodi 2021-2027 ühtekuuluvus- ja siseturvalisuspoliitika fondide vahendite andmisest avalikkuse teavitamine“. Täitja ja tema partnerid lisavad kõikidele oma materjalidele Euroopa Sotsiaalfondi logod.

KOV avaldab valla- või linnavalitsuse kodulehel KOV teenuskomponentide nimekirja koos teenuseosutajate nimedega ja osutatavate teenuskomponentide ühikupõhised maksumused, sh nii KOVi, tema hallatava asutuse kehtestatud hinnad, kui sisse ostetavate teenuskomponentide hinnakirjad. KOV kontrollib ja tagab, et kodulehel avaldatud hinnakirjad on asja- ja ajakohased ning varasemad hinnakirjad on kogu katsetamise perioodil kättesaadavad. (Teenusmudeli katsetamise kirjeldus ptk 3.1)

- määrab teenusmudeli katsetamise kontaktisiku ja avaldab kodulehel tema kontaktandmed;
- jagab informatsiooni isikukeskse teenusmudeli võimalustest ja rakendamise kogemustest;
- kaardistab sidusvaldkondade asutused ja lepib kokku suhtluskanalid;
- tagab proaktiivse sekkumise.

Kommentaarid
Kogu perioodi jooksul toimub igakuine kontroll hinnakirjade ja teavitusnõuete osas. Väikesed eksimused olid seoses juhtumikorraldaja vahetusega kontaktisiku uuendamata jätmisega kodulehel. Enamusel partneritel on täidetud nõue esitada eelnevate ja käesoleva perioodi hinnakirjad. Osadel ei ole kodulehel leitavad eelnevate perioodide hinnakirjad, küll aga on need soovi korral taasesitatavad KOV dokumendiregistrist. Läbivaatamise lõppedes olid kõik KOVid, kellele tähelepanekuid tehti andmed vastavusse viidud.
Kodulehe info, logode ja plakatite teavitusnõuded on korrektselt täidetud.

2. KOV koordineerimistasu kasutus ja vastavus tingimustele

Projekti „Isikukeskse erihoolekande teenusmudeli rakendamine kohalikus omavalitsuses 2023-2024 “ koordineerimise tasu kasutamine seisuga 31.12.2023

Vastavalt projekti „Isikukeskse erihoolekande teenusmudeli rakendamine kohalikus omavalitsuses 2023-2024“ dokumentatsioonile ja tingimustele (vt konkursi tingimused ja kord p 2.5.1) ning omavalitsusega sõlmitud koostöölepingu punktile 4.1.1. maksab Sotsiaalkindlustusamet (edaspidi SKA) lepingupartneriks olevale omavalitsusele koordineerimise tasu, mis on mõeldud pilootprojekti tegevuse elluviimisega seotud sihipäraste kulude katmiseks, sh:
a) töötajate töötasu ja tööjõumaksud (omavalitsuses katsetamise tegevustega seotud töötajate, sh koordineeriva juhtumikorraldaja palgafond);
b) büroo- ja sidekulud, sh IT-varade ja tarkvaralitsentside soetamise kulud;
c) tegevuse elluviimisega seotud töövahenditele ja töökeskkonnale, ruumide rendi- ja kommunaalkulud;
d) teenusmudeli katsetamise tegevustega seotud transpordikulud;
e) teenusmudeli katsetamise raames toimuvatel koolitustel vm üritustel osalemiseks.

Alapunktides b-e nimetatud kulude osakaal ei tohi ületada summaarselt 10% koordineerimise tasu kogumaksumusest. Arvestades eeltoodut tuleb projekti tegevusega seotud koordineerimise tasust 90% kasutada projekti tegevuste elluviimisega seotud töötajate töötasuks ja tööjõumaksudeks.
Koordineerimise tasu makstakse lepingupartnerile teenusmudeli piloteerimisse kaasatud abivajajate arvust lähtuvalt. Teenuse I etapil on aluseks abivajajate arvu prognoos, II etapil on aluseks tegelikult projekti kaasatud abivajajate arv (vt põhjalikumalt pilootprojekti kirjeldus p 2.2., p 2.3.).

SKA üheks tegevuseks projekti käigus on koguda omavalitsustelt projekti rakendamisega seotud teavet, eesmärgiga analüüsida projekti rakendamise kogemust ja eelarveliste vahendite kasutamist.

Arvestades eeltoodut kogus SKA teenusmudeli katsetamisel osalevatelt kohalikelt omavalitsustelt 12.02.2024–31.04.2024 infot koordineerimise tasu kasutamise kohta seisuga 01.01.2023 - 31.12.2024. Kõik projektis osalevad kohalikud omavalitused esitasid andmed ja vastasid SKA täiendavatele järelpärimistele.

Teenusmudeli katsetamise tegevused on 2023. aastal jaotatud omavalitsuse personali vahel 26 kohalikus omavalitsuses ja 7 omavalitsuses on eraldi tööle võetud ISTE juhtumikorraldaja sh Tallinna linnavalitsuses on tööle võetud kaks ISTE juhtumikorraldajat.

Kokkuvõte
Koordineerimise tasust vähemalt 90% on 31.12.2023 seisuga välja maksnud järgmised kohalikud omavalitused:

1. Antsla vald
2. Haapsalu Linnavalitsus/ Lääne-Nigula vald
3. Hiiumaa vald
4. Jõelähtme vald
5. Jõhvi vald
6. Kehtna vald
7. Keila linn
8. Kiili vald
9. Kohtla- Järve linn
10. Kose vald
11. Lüganuse vald
12. Narva linn
13. Otepää vald
14. Paide linn

15. Põhja-Pärnumaa vald
16. Põltsamaa vald
17. Pärnu linn
18. Raasiku vald
19. Rakvere linn
20. Rapla vald
21. Rõuge vald
22. Tallinna linn
23. Tapa vald
24. Tartu linn
25. Tori vald
26. Türi vald
27. Viljandi linn
28. Väike-Maarja vald

Koordineerimise tasust ei ole 31.12.2023 seisuga 90% välja maksnud järgmised kohalikud omavalitsused:

1. Elva vald – välja makstud 76,7 %
2. Harku vald – välja makstud 81,32 %
3. Järva vald – välja makstud 48,85 %
4. Kohila vald – välja makstud 87,55 %
5. Tõrva vald – välja makstud 81,08 %
6. Valga vald – välja makstud 66,25 %

SKA esitas täiendavad järelpäringud neile omavalitsustele, kes ei olnud koordineerimise tasu 90% välja maksnud. KOVde täiendavad selgitused:

1. Elva vald – projektiperioodi lõpuks korrigeerivad töötasusid ning lepingujärgne nõue 90% osas saab täidetud hiljemalt 31.12.2024.
2. Harku vald – projektiperioodi lõpuks korrigeerivad töötasusid ning lepingujärgne nõue 90% osas saab täidetud hiljemalt 31.12.2024.
3. Järva vald – 2024. aastal viime koordineerimistasu kasutamise sihipäraseks ja kindlustame, et 31.12.2024 on projektitegevuste lõppedes koordineerimistasu kasutus (kogu kahe aastase perioodi eest) töötajate töötasuks ja tööjõumaksudeks vähemalt 90% (tänase lepingu kohaselt 14 855,40 eurot) ulatuses kasutatud.
4. Kohila vald – projektiperioodi lõpuks korrigeerivad töötasusid ning lepingujärgne nõue 90% osas saab täidetud hiljemalt 31.12.2024.
5. Tõrva vald – Tõrva Vallavalitsus kinnitab, et rakendame kõiki vajalikke meetmeid ja järgime Sotsiaalkindlustusameti nõudeid tagamaks, et koordineerimistasu kasutatakse töötasudena vähemalt 90% ulatuses projekti lõppedes.
6. Valga vald – Valga Vallavalitsus kinnitab, et ISTE projekti elluviimiseks ettenähtud koordineerimistasu saab 2024. aasta lõpuks kasutatud sihipäraselt.

3. STAR sissekannete ja dokumentide vastavuse kontroll

Igal projektiperioodil oleme läbi viinud STAR kannete ülevaatamise. Kuna periood 2023-2024 on kahe aastane, siis toimus ülevaatus projektiperioodil üks kord vahemikus august-september 2024 aastal. Ülevaatamine ei toimunud enam ekraani jagamisena veebi kaudu. Selle asemel palusime 30.06.2024 seisuga väljavõtet STAR keskkonnas ja kontrollisime kas kõikide isikute puhul on menetlus andmeregistris avatud.

Mudeli kirjelduses 3.1:
„KOV avab inimese kohta menetluse sotsiaalteenuste ja –toetuste andmeregistris (edaspidi STAR). Kannab STAR-i inimese abi- ja toetusvajaduse hindamise tulemused ja vajadusel viibimiskoha märke vastavalt SKA meeskonna antud juhistele“

Juhend on ISTE kodulehel:
https://www.sotsiaalkindlustusamet.ee/sites/default/files/documents/2024-02/star_kannete_juhis_iste_2023-2024.pdf

STAR väljavõtte skoop:

- Ajaperiood: 01.01.2023 kuni 30.06.2024
- Ainult päringusoovis nimetatud 35 valda
- Teated kus teema klassifikaator on "ESF isikukeskne teenusmudel" või pöördumise teema puhul on kasutatud vabateksti "ESF isikukeskne teenusmudel"
- Teate staatus: registreeritud (välistatud: tagasilükatud, ootel)
- Teate suund: saabuv (välistatud: väljuv)
- Menetluse staatus: arhiveeritud, passiivne, lõpetatud, aktiivne, automaatne lõpetamine, algatatud (välistatud: tagasi võetud, jätkamisest keeldutud, tagasilükatud)
- Valitud ajaperioodis kehtinud menetlused
- Valitud ajaperioodis kehtinud abinõu rakendamised
- "Juhtumimenetluse algatamine", "Juhtumiplaani kliendiandmestiku kinnitamine" ja "Juhtumiplaani tegevuskava kinnitamine" puhul on otsitud ainult "toimunud" staatuses toiminguid.

Kokkuvõte

KOV	Korrektne	Kanne puudub, isik väljunud	Edastatud viitenumber, menetlus avatud	Üldkokkuvõte
Antsla vald	19			19
Elva vald	19	1		20
Haapsalu linn	24			24
Harku vald	11			11
Hiiumaa vald	6			6
Jõelähtme vald	23	4	2	29
Jõhvi vald	8		1	9
Järva vald	16		1	17
Kehtna vald	21			21
Keila linn	7	1		8
Kiili vald	6			6
Kohila vald	26			26
Kohtla-Järve linn	34	2	1	37
Kose vald	13		2	15

Lääne-Nigula vald	8			8
Lüganuse vald	9	3		12
Narva linn	26	2		28
Otepää vald	14			14
Paide linn	17	1		18
Põhja-Pärnumaa vald	20			20
Põltsamaa vald	10			10
Pärnu linn	75	1		76
Raasiku vald	12			12
Rakvere linn	20	1		21
Rapla vald	78	6		84
Rõuge vald	11			11
Tallinn	134	11	16	161
Tapa vald	8			8
Tartu linn	55		1	56
Tori vald	51			51
Tõrva vald	32	2		34
Türi vald	37			37
Valga vald	59	25	3	87
Viljandi linn	79			79
Väike-Maarja vald	11			11
Üldkokkuvõte	**999**	**60**	**27**	**1086**

Kommentaarid

2023-2024 perioodi osalejatest (30.06.2024 seisuga 1086 isikut) on

- 92% korrektselt avatud menetlusega.
- 5,5% osalejatest väljus projektist enne menetluse avamist
- 2,5 % osalejatest on menetlus avatud, kuid varasema klassifikaatori või pöördumise teemaga ning STAR väljavõtte skoop ei too neid meie väljavõttesse. KOV edastas meile nende isikute puhul viitenumbri menetlusele.